

Že účelem pozastavené části bylo právě toto konstatování, zjišťuje soud, a to, jak dovozeno, způsobem formálně bezvadným. Nepodřadil-li soud tuto stať skutkové podstatě § 491 tr. zák. ani jiného přečinu proti bezpečnosti cti, řídil se právním názorem nejvyššího soudu v předchozím rozhodnutí, a nelze podle § 293 odst. 4 tr. ř. tento výrok vůbec napadati.

Čís. 3837.

Ustanovení § 492 tr. zák. bylo rozšířeno v § 27 tisk. nov. na periodické tiskopisy; jsou předmětem trestného činu proti bezpečnosti cti, směřuje-li urážka proti nim jako takovým.

Pachatelův úmysl musí směřovati k tomu, dotknouti se cti určité osoby (periodického tiskopisu) a musí býti tento úmysl jiným poznatelný.

Při řešení otázky aktivní legitimace k obžalobě pro urážku na cti má se soud v první řadě zabývatí otázkou, proti komu směřoval úmysl obžalovaného, a má se v tom směru zabývatí nejen jeho obhajobou, nýbrž i nadpisem článku a celým jeho obsahem.

Podmínkou příkazu zodpovědnému redaktorovi a vydateli, by bezplatně a bez poznámky uveřejnil rozsudečný výrok (§ 13 odst. 2 tisk. nov.) jest, by soud vyslovil ve výroku, že pravdivost zprávy nebyla prokázána; nestalo-li se to a nebylo-li ani uveřejnění uloženo, jest rozsudek napadnutí zmateční stížností z důvodu, že to nebylo vysloveno; nestačí odvolání, že nebylo uloženo uveřejnění.

K rozhodování o útratách jest podle § 392 tr. ř. i v případě § 13 (2) tisk. nov. příslušným vrchní soud.

Bylo-li trestní řízení vedeno po rozumu § 56 tr. ř. a § 26 odst. (3) tisk. nov. proti pisateli článku pro přečin a proti redaktorovi pro přešupek společně před kmetským soudem, jest o odvolání, pokud směřuje proti tomu, že soud neuložil redaktorovi, zproštěnému podle § 5 tisk. nov., uveřejnění rozsudekový výrok podle § 13 tisk. nov., rozhodovati zrušovacímu soudu; nejde tu o věc přestupkovou ve smyslu § 28 čís. 4 tisk. nov.

(Rozh. ze dne 11. dubna 1930, Zm I 329/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného Julia F-y do rozsudku krajského jako kmetského soudu v Mladé Boleslavi ze dne 11. února 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 491 tr. zák. a Antonín H. podle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro přešupek podle § 6 odst. (1) zák. ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n. zproštěn, 1, vyhověl, zrušil napadený rozsudek ohledně Julia F-y jako zmatečný, a věc vrátil témuž soudu nalézacímu, by o ní znovu jednal a rozhodl. 2. Pokud byl citovaným rozsudkem spoluobžalovaný Antonín H. z obžaloby zproštěn, zůstal rozsudek nedotčen. 3. odvolání soukromého obžalobce jakožto

zástupce periodického tiskopisu »J. O.«, že nebylo zodpovědnému redaktorovi Antonínu H-ovi uloženo, by bezplatně a bez poznámek uveřejnil rozsudkový výrok a nahradil útraty, zamítl.

D ů v o d y:

1. Ustanovení § 492 tr. zák. týkající se aktivní legitimace stíhati ty, kdož se dopustili nějakého trestného činu proti bezpečnosti cti, bylo rozšířeno ustanovením § 27 zák. ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n. na periodické tiskopisy. Ustanovením tím byly prohlášeny periodické tiskopisy za předmět trestných činů proti bezpečnosti cti a prohlášeno, že stíhací návrh za uražený periodický tiskopis jest oprávněn podati vydavatel a, neučiní-li tak do čtyř neděl po vyjití zprávy, i zodpovědný redaktor. Již z tohoto ustanovení ve spojitosti s ustanovením § 492 tr. zák. vychází najevo, že v případě tom musí směřovati urážka proti periodickému tiskopisu jako takovému. Urážka musí směřovati vždy proti určitému předmětu, tedy v případě § 27 tisk. nov. proti určitému periodickému tiskopisu. Pachatelův úmysl musí vždy směřovati k tomu, dotknouti se cti určité osoby (v souzeném případě cti určitého periodického tiskopisu) a musí býti tento určitý úmysl jiným poznatelný. Obžalovaný Julius F. hájil se tím, že se pozastavený výrok, uveřejněný jím v č. 30 periodického tiskopisu »O. L.« ze dne 27. července 1928, vztahoval na pisatele článků uveřejněných v č. 25 a 29 periodického tiskopisu »J. O.« z 21. června a 19. července 1928, a že se obžalovaný závadným článkem jen bránil proti nepravdivým útokům proti němu v oněch článcích »J. O.« uveřejněným. Zmateční stížnost uplatňuje zmatek podle § 281 čís. 9 písm. c) tr. ř. popírajíc vzhledem k tomu, co uvedeno, aktivní legitimaci soukromého obžalobce a vytýká, uplatňujíc i zmatek podle § 281 čís. 5 tr. ř., že rozsudek jest neúplným, ježto se nezabýval onou obhajobou obžalovaného, dotýkající se směru jeho úmyslu, a že ani v tom směru nezhodnotil celý obsah článku, v němž závadná věta přichází, nanejvýš nápis článku »J. O.« v otázce udělení koncese biografické válečným poškozcům. Z článku, nanejvýš z nadpisu je prý vidno, že se kritika článku »J. O.« netýká redaktora ani vydavatele »J. O.« (J. O. samotného), nýbrž, že se vztahuje na pisatele oněch článků. Stížnost jest v právu. Soud měl se zabývati při řešení otázky aktivní legitimace v první řadě otázkou, proti komu směřoval úmysl obžalovaného, a měl se v tom směru zabývati nejen jeho obhajobou, nýbrž i nadpisem článku a celým jeho obsahem, kde se výslovně mluví o »dopisovateli« »J. O.«. Ježto se soud v rozsudku těmito skutečnostmi nezabýval, zatížil rozsudek zmatečností podle § 281 čís. 5 tr. ř.; bylo proto zmateční stížnosti obžalovaného vyhověti a za souhlasu generální prokuratury, ježto se nelze obejít bez nového hlavního přelíčení, podle § 5 zák. ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. pro rok 1878 uznati právem, jak se stalo.

2. a 3. Napadeným rozsudkem byl spoluobžalovaný zodpovědný redaktor »O. L.« Antonín H. zproštěn podle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro přestupek podle § 6 tisk. nov. Podle důvodů rozsudkových byl tento

obžalovaný zproštěn vzhledem k ustanovení § 5 tisk. nov., ježto mu podle přesvědčení soudu v případě neuveřejnění hrozilo propuštění nebo jiné citelné poškození. Nálezací soud, ač ho zprostil a důvodu § 5 tisk. nov., nevyslovil v rozsudečném výroku, že pravdivost zprávy nebyla prokázána a neuložil mu, by bezplatně a bez poznámek uveřejnil rozsudekový výrok a nahradil útraty, a soukromý obžalobce se odvolal i proto, dovolávaje se ustanovení § 13 tisk. nov., avšak podle vývodů odvolání jen proto, že nebylo zodpovědnému redaktorovi Antonínu H-ovi uloženo, by bezplatně a bez poznámek uveřejnil rozsudekový výrok a nahradil útraty, nýbrž naopak, že bylo uloženo jemu, by nahradil útraty spoluobžalovanému Antonínu H-ovi. Jest předeslati, že se zřetelem k ustanovení § 28 odst. (2), (3) a (4) tisk. nov., § 283, 296 tr. ř. jest o odvolání, pokud směřuje proti tomu, že nálezací soud neuložil uveřejnění rozsudekového výroku, rozhodovati nejvyššímu soudu jako soudu zrušovacímu, neboť vzhledem k tomu, že řízení bylo po rozumu § 56 tr. ř. a § 26 odst. (3) tisk. nov. vedeno proti Juliu F-ovi pro přečin a proti Antonínu H-ovi pro přestupek společně před kmetským soudem, nejde, jak se stěžovatel mylně domnívá, o věc přestupkovou po rozumu § 28 č. (4) tisk. nov. K rozhodování o útratách zůstává ovšem podle § 392 tr. ř. i v případě § 13 odst. (2) tisk. nov. příslušným vrchní soud, neboť na ustanovení § 392 tr. ř. tisková novela nic nezměnila. Podmínkou, by po rozumu § 13 odst. (2) tisk. nov. mohlo býti zodpovědnému redaktorovi a vydavateli uloženo, by bezplatně a bez poznámek uveřejnil rozsudečný výrok, jest, by nálezací soud ve výroku rozsudekovém, jímž se vlastně se zřetelem na ustanovení § 4, 5, 6 odst. (4) tisk. nov. vyslovuje jen beztrestnost, vyslovil, že pravdivost zprávy nebyla prokázána, neboť jen tím nabývá takový rozsudek v § 13 tisk. nov. jako osvobozující označený povahu rozsudku odsuzujícího, ano by v případě prokázání pravdivosti musilo nastati osvobození bez každých dalších obžalovaného stíhajících následků (viz. i rozh. č. 3100 sb. n. s.). Schází tu tudíž pro uplatňování odvolání v onom směru podklad, totiž výrok podle § 13 odst. (1) tisk. nov., že pravdivost zprávy nebyla prokázána. Chtěl-li stěžovatel, by bylo podle § 13 odst. (2) tisk. nov. zodpovědnému redaktorovi a vydavateli uloženo, by bezplatně a bez poznámek uveřejnil rozsudečný výrok, měl rozsudek napadnouti zmateční stížností z důvodu, že v rozsudečném výroku nebylo vysloveno, že pravdivost zprávy nebyla prokázána, v kterémžto případě by byla ovšem přicházela opět v úvahu otázka jeho aktivní legitimace. Bylo proto odvolání soukromého obžalobce zamítnouti a ohledně stížností do útrat spisy zaslati vrchnímu soudu v Praze k příslušnému jednání.

Čís. 3838.

Slovo »šalič (švindlér)« nekryje se co do smyslu se slovem podvodník; k švindlérství se nevyžaduje úmysl poškozovací, nutný pro pojem »podvodu«.